

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปัจจัยความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาระยะที่ 1 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) เพื่อรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interview) เพื่อศึกษาประสิทธิผลและปัจจัยการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารและผู้นำของเทศบาลที่ได้รับรางวัลความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของสถาบันพระปกเกล้า และรางวัลการบริหารจัดการที่ดีของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2558 - 2559 ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (ร้อยแก่นสารสินธุ์) ได้แก่ 1) นายกเทศมนตรี จำนวนเทศบาลละ 1 คน 2) ประธานสภาเทศบาล จำนวนเทศบาลละ 1 คน และ 3) ปลัดเทศบาล จำนวนเทศบาลละ 1 คน รวม 4 เทศบาล ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจำแนก ได้ดังนี้ 1) เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 3 คน 2) เทศบาลเมืองบ้านไผ่ จำนวน 3 คน 3) เทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 3 คน และ 4) เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 3 คน รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 12 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาทำการจัดหมวดหมู่ และเรียบเรียงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่ตามประเด็นต่าง ๆ เพื่อยืนยันกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interview)

สรุปผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interview) ที่ประกอบไปด้วยผู้บริหารและผู้นำของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เทศบาลเมืองมหาสารคาม และเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ รวม 12 คน ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ และ 4) ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อยืนยันผลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สำหรับการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ในมุมมองของท่านคิดว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบและประเด็นที่บ่งชี้ อะไรบ้างที่จะทำให้การบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ

“ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีผลอย่างมากต่อองค์กรทั้งองค์กร และต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย เนื่องจากผู้บริหารหลายๆองค์กรโดยเฉพาะท้องถิ่นเราจำเป็นต้องสั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างพนักงานจ้าง อย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา เพราะเรามาจากการเลือกตั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนท้องถิ่นให้ไปสู่การเป็นองค์กรแห่งธรรมาภิบาล ดังนั้น ผู้บริหารและผู้นำถ้าเข้าใจในความเป็นธรรมาภิบาล จะนำองค์กรไปสู่องค์กรธรรมาภิบาล เพราะผู้บริหารและผู้นำเป็นผู้กำหนดนโยบายภายในการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีผลอย่างมากต่อประชาชนในทุกหมู่บ้านทุกชุมชน รวมทั้งมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ เนื่องจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชน จะสามารถสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณได้เป็นอย่างดี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 17 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ผู้บริหารหรือผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจะมีผลอย่างมากในการบริหารท้องถิ่นที่จะส่งผลต่อการบริหารราชการรวมทั้งการบริหารงบประมาณต้องยึดหลักการบริหารด้วยระบบธรรมาภิบาล ผมเชื่อว่าทุกองค์กรหรือทุกหน่วยงานจะบริหาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแน่นอน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 20 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะผู้บริหารที่จะสามารถนำพาให้ประชาชนในพื้นที่ให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทุกเรื่องนั่นถือว่าท่านเป็นผู้บริหารจริง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 20 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ผมเชื่อว่าผู้บริหารท้องถิ่นเกือบทุกแห่งท่านเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะมากเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนในพื้นที่ ถ้าวันคงไม่ได้รับการไว้วางใจจากประชาชนเข้ามาเป็นตัวแทนพวกเขา และผมเชื่อว่าสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งก็คือผู้บริหารท่านสามารถกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อยู่แล้ว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 มกราคม พ.ศ. 2561)

“การที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีวิสัยทัศน์ที่ดีย่อมจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนในพื้นที่สามารถกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 24 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ถ้าหากว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีย่อมจะส่งผลดีต่อการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแน่นอน เนื่องจากว่าหลักธรรมาภิบาลถือว่าเป็นหลักการบริหารราชการที่ควบคุมทุกด้านทุกเรื่องอยู่แล้ว แต่ในทางกลับกัน ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานงบประมาณก็จะส่งผลให้การบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแน่นอน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 25 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ผมเชื่อว่าหลักธรรมาภิบาลสามารถตอบโจทย์การบริหารจัดการองค์กรทุกองค์กร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรา หากผู้บริหารและบุคลากรนำไปสู่การปฏิบัติจนเกิดผลเป็นรูปธรรม ผมเชื่อว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศซึ่งจะส่งผลให้การบริหารราชการในองค์กรเรารวมทั้งการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโดยแท้ อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชนในพื้นที่”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 25 มกราคม พ.ศ. 2561)

“ปัจจัยของการมีส่วนร่วมของประชาชนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารและสมาชิกมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากพี่น้องประชาชน เงินทุกบาททุกสตางค์ที่เป็นภาษีของพี่น้องประชาชน การใช้จ่ายก็ยอมให้พี่น้องประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการรับรู้รับเห็นด้วยเช่นเดียวกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 18 มกราคม พ.ศ. 2561)

“การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือรายจ่ายเพิ่มเติม ผมในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ ผมเชื่อว่าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาร่วมประชุมในการจัดทำงบประมาณหรืออย่างน้อยก็เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอปัญหา ความคิดเห็น แผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงมากที่สุด ซึ่งเมื่อขั้นตอนและกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ก็จะนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ และดำเนินการตามความต้องการต่อไป”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11, สัมภาษณ์, 20 มกราคม พ.ศ. 2561)

“หลักการมีส่วนร่วมเป็นหนึ่งในหลักธรรมาภิบาล หากองค์กรใดหรือหน่วยงานใดขาดการมีส่วนร่วมย่อมทำให้การบริหารงานเกิดปัญหาไปไม่ถึงเป้าหมายอย่างแน่นอน ดังนั้นกระบวนการมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการต่าง ๆ รวมทั้งประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12, สัมภาษณ์, 17 มกราคม พ.ศ. 2560)

จากผลการสัมภาษณ์ของประเด็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบและประเด็นที่บ่งชี้อะไรบางอย่างที่จะทำให้การบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิผล สรุปได้ว่า ผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลอย่างมากต่อการบริหารงบประมาณขององค์กร การบริหารงบประมาณยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ผู้บริหารและผู้นำ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าทำ ผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลอย่างมากต่อประชาชนในพื้นที่เขตรับผิดชอบ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน กระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี มีหลักธรรมาภิบาล จะส่งผลให้การบริหารงบประมาณประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผล และกระบวนการมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการต่าง ๆ รวมทั้งมีประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การบริหารราชการเกิดความโปร่งใส สุจริต ประชาชนได้รับรู้รับทราบนโยบายการบริหารงบประมาณ ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหาความคิดเห็น แผนงาน โครงการ กิจกรรม การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ผลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิทธิพลต่อการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 2) ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 4) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาประสิทธิผลและปัจจัยการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวแปรสังเกตของการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่
  - 1.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
  - 1.2 การสร้างแรงบันดาลใจ
  - 1.3 การกระตุ้นทางปัญญา
  - 1.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
2. การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่
  - 2.1 หลักความรับผิดชอบ
  - 2.2 หลักความโปร่งใส
  - 2.3 หลักการตอบสนอง
  - 2.4 หลักนิติธรรม
  - 2.5 หลักคุณธรรม
  - 2.6 หลักความคุ้มค่า
  - 2.7 หลักความเสมอภาค
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่
  - 3.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ
  - 3.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
  - 3.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

3.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาตัวแบบเชิงสมมติฐานของความสัมพันธ์ เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิจัยระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) เพื่อศึกษาตัวแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จำนวน 258 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 258 แห่ง จะใช้แห่งละ 3 คน ซึ่งประกอบด้วย 1) นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 774 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์คะแนนประสิทธิผลของการบริหารงบประมาณในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผู้วิจัยนำคะแนนการประเมินมาเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ให้เป็นคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์กำหนดไว้ที่ระดับ .05 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
R^{2Adj}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
TTLE	แทน ผลรวมของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
TLE ₁	แทน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์
TLE ₂	แทน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
TLE ₃	แทน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นทางปัญญา
TLE ₄	แทน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก บุคคล
TGGV	แทน ผลรวมของการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี
GGV ₁	แทน การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีด้านหลักความรับผิดชอบ
GGV ₂	แทน การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีด้านหลักความโปร่งใส
GGV ₂	แทน การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีด้านหลักการตอบสนอง
GGV ₄	แทน การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีด้านหลักนิติธรรม

GGV ₅	แทน การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้านหลักคุณธรรม
GGV ₆	แทน การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้านหลักความคุ้มค่า
GGV ₇	แทน การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้านหลักความเสมอภาค
TPAR	แทน ผลรวมของการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ
PAR ₁	แทน การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณด้านการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ
PAR ₂	แทน การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
PAR ₃	แทน การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
PAR ₄	แทน การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
TEFF	แทน ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ
P-Value	แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณ
แบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ตอนที่ 7 ผลการศึกษาตัวแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ
งบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ซึ่งเป็น 1) นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และ 3) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 258)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	673	86.95
- หญิง	101	13.05
2. อายุ		
- ไม่เกิน 30 ปี	3	0.39
- 31 – 40 ปี	48	6.20
- 41 – 50 ปี	217	28.04
- 51 – 60 ปี	340	43.93
- 60 ปี ขึ้นไป	166	21.45
3. ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	243	31.40
- ปริญญาตรี	234	30.23
- ปริญญาโท	286	36.95
- ปริญญาเอก	11	1.42
4. ตำแหน่ง		
- นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่น	258	33.33
- ประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	258	33.33
- ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	258	33.33
5. ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด		
- เทศบาล	362	46.77
- องค์การบริหารส่วนตำบล	412	53.23
6. จังหวัด		
- ขอนแก่น	240	31.01
- กาฬสินธุ์	162	20.93
- มหาสารคาม	153	19.77
- ร้อยเอ็ด	219	28.29

ตาราง 7 (ต่อ)

(n = 258)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
7. ประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
- น้อยกว่า 5 ปี	63	8.14
- 5-10 ปี	265	34.24
- 11-15 ปี	166	21.45
- 16-20 ปี	83	10.72
- 20 ปี ขึ้นไป	197	25.45
รวม	774	100.00

จากตาราง 7 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น 1) นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีจำนวน 774 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 86.95 มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.93 มีการศึกษาในระดับปริญญาโท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.95 ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด ส่วนใหญ่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.23 อยู่ในจังหวัดขอนแก่น มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.01 และมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 – 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.24

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง รายละเอียดดังตาราง 8 – 12

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
 ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ตอนกลาง โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 258)

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	3.98	0.58	มาก	2
2	การสร้างแรงบันดาลใจ	3.94	0.49	มาก	3
3	การกระตุ้นทางปัญญา	3.70	0.69	มาก	4
4	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.16	0.42	มาก	1
รวม		3.94	0.43	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ
 มาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
 ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 3.98$)
 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.94$) และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 3.70$)
 ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนกลาง ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ผู้บริหารองค์กรของท่านมีการวางระเบียบไว้ เป็นแนวทางปฏิบัติ	4.15	0.60	มาก	1
2	ผู้บริหารองค์กรของท่านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล	4.14	0.70	มาก	2
3	ผู้บริหารองค์กรของท่านเป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.91	0.69	มาก	7
4	ผู้บริหารองค์กรของท่านมีความสามารถ ในการสร้างศรัทธาและเป็นที่ไว้วางใจของ ผู้ใต้บังคับบัญชา	4.03	0.75	มาก	3
5	ผู้บริหารองค์กรของท่านเมื่อตั้งเป้าหมาย แล้วสามารถทำได้เสมอ	3.99	0.79	มาก	5
6	ผู้บริหารองค์กรของท่านเมื่อตั้งเป้าหมายไว้ แล้วมักจะมีวิธีทำงานให้สำเร็จได้อย่างเหนือ ความคาดหมาย	3.84	0.77	มาก	10
7	ผู้บริหารองค์กรของท่านกล้าตัดสินใจทำใน สิ่งใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์	3.89	0.80	มาก	9
8	ผู้บริหารองค์กรของท่านมองหาแนวทางลด ขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว	3.90	0.80	มาก	8
9	ผู้บริหารองค์กรของท่านประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้ใต้บังคับบัญชา	4.01	0.76	มาก	4
10	ผู้บริหารองค์กรของท่านสามารถชี้แจงวิธีการ ปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างชัดเจน	3.92	0.73	มาก	6
รวม		3.98	0.58	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารองค์กรของท่านมีการวางระเบียบไว้เป็นแนวทางปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารองค์กรของท่านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ($\bar{X} = 4.14$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารองค์กรของท่านเมื่อตั้งเป้าหมายไว้แล้วมักจะมีวิธีทำงานให้สำเร็จได้อย่างเหนือความคาดหมาย ($\bar{X} = 3.84$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ รายข้อ

(n = 258)

ข้อที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ผู้บริหารองค์กรของท่านสามารถกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน	4.20	0.75	มาก	1
2	ผู้บริหารองค์กรของท่านกระตุ้นความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.01	0.71	มาก	4
3	ผู้บริหารองค์กรของท่านสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาให้เชื่อมั่นในความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.90	0.91	มาก	7
4	ผู้บริหารองค์กรของท่านสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นกันเองเสมอ	4.10	0.67	มาก	2
5	ผู้บริหารองค์กรของท่านยึดมั่นในวิสัยทัศน์พันธกิจขององค์กร	4.07	0.61	มาก	3
6	ผู้บริหารองค์กรของท่านกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานสูง	3.98	0.65	มาก	5

ตาราง 10 (ต่อ)

7	ผู้บริหารองค์กรของท่านสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาว่าสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง	3.95	0.79	มาก	6
8	ผู้บริหารองค์กรของท่านสามารถจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีทักษะในการทำงาน	3.70	0.97	มาก	9
9	ผู้บริหารองค์กรของท่านทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าทุ่มเทโดยคำนึงประโยชน์ส่วนรวม	3.59	1.13	มาก	10
10	ผู้บริหารองค์กรของท่านทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าทุกปัญหาที่เกิดขึ้นมีทางแก้ไขได้	3.85	0.79	มาก	8
รวม		3.94	0.49	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารองค์กรของท่านสามารถกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารองค์กรของท่านสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นกันเองเสมอ ($\bar{X} = 4.10$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 9 ผู้บริหารองค์กรของท่านทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าทุ่มเทโดยคำนึงประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 3.59$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนกลาง ด้านการกระตุ้นทางปัญญา รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ผู้บริหารองค์กรของท่านทำให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้สติปัญญาในการเอาชนะ ปัญหาอุปสรรค	3.60	1.02	มาก	7
2	ผู้บริหารองค์กรของท่านโน้มน้าวให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้หลักเหตุผลในการจัดการ กับปัญหา	3.66	0.91	มาก	6
3	ผู้บริหารองค์กรของท่านชี้ให้เห็นว่ามี ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาได้หลายวิธี	3.87	0.93	มาก	3
4	ผู้บริหารองค์กรของท่านสนับสนุน ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาจัดหาข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งต่างๆ	3.56	1.05	มาก	8
5	ผู้บริหารองค์กรของท่านมักจะสอนงาน ให้กับทีมงาน	3.71	0.87	มาก	4
6	ผู้บริหารองค์กรของท่านสนับสนุน ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้อยู่เสมอ	3.93	0.98	มาก	1
7	ผู้บริหารองค์กรของท่านกระตุ้นให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาตระหนักถึงความเสี่ยง อาจเกิดขึ้นในองค์กร	3.50	1.16	มาก	10
8	ผู้บริหารองค์กรของท่านกระตุ้น ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเชื่อมั่นว่าสามารถ ใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาได้	3.88	0.84	มาก	2

ตาราง 11 (ต่อ)

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
9	ผู้บริหารองค์กรของท่านกระตุ้นให้ ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการวางแผน ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง	3.56	1.07	มาก	9
10	ผู้บริหารองค์กรของท่านกระตุ้นให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นแนวทางใหม่ ๆ ในการ แก้ไขปัญหาการทำงานได้	3.69	0.87	มาก	5
รวม		3.70	0.69	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการกระตุ้นทางปัญญา
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหาร
องค์กรของท่านสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้อยู่เสมอ
($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือ ข้อที่ 8 ผู้บริหารองค์กรของท่านกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
มีความเชื่อมั่นว่าสามารถใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาได้ ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุด คือ ข้อที่ 7 ผู้บริหารองค์กรของท่านกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตระหนักถึง
ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นในองค์กร ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
 ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ตอนกลาง ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รายชื่อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ผู้บริหารองค์กรของท่านมีความเมตตา เป็นกันเอง	4.20	0.55	มาก	4
2	ผู้บริหารองค์กรของท่านให้การช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา	3.95	0.69	มาก	10
3	ผู้บริหารองค์กรของท่านมีข้อเสนอแนะ เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีปัญหา	4.07	0.71	มาก	8
4	ผู้บริหารองค์กรของท่านแสดงความห่วงใย ต่อสภาพความเป็นอยู่ในที่ทำงานของ ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ	4.00	0.63	มาก	9
5	ผู้บริหารองค์กรของท่านทำให้ผู้ใต้บังคับ บัญชารู้สึกว่าตัวเองมีความสำคัญต่อองค์กร	4.14	0.70	มาก	7
6	ผู้บริหารองค์กรของท่านพยายามสร้างความ รักความสามัคคี	4.38	0.63	มาก	1
7	ผู้บริหารองค์กรของท่านไม่แสดงการตำหนิ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความเสียหายต่อหน้า บุคคลอื่น	4.19	0.76	มาก	5
8	ผู้บริหารองค์กรของท่านมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.16	0.79	มาก	6
9	ผู้บริหารองค์กรของท่านเอาใจใส่ ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยมองออกกว่า แต่ละคน มีความสามารถหรือถนัดที่แตกต่างกัน	4.30	0.67	มาก	2
10	ผู้บริหารองค์กรของท่านให้ความสำคัญกับ ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน อย่างเสมอภาค	4.25	0.74	มาก	3
รวม		4.16	0.42	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารองค์กรของท่านพยายามสร้างความรักความสามัคคี ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ข้อที่ 9 ผู้บริหารองค์กรของท่านเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยมองออกว่า แต่ละคนมีความสามารถหรือถนัดที่แตกต่างกัน ($\bar{X} = 4.30$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารองค์กรของท่านให้การช่วยเหลือให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.95$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง**

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
รายละเอียดดังตาราง 13 – 20

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ
โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยภาพรวม
และรายด้าน

(n = 258)

ด้าน ที่	การบริหารงบประมาณโดยยึด หลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	หลักความรับผิดชอบ	4.16	0.52	มาก	1
2	หลักความโปร่งใส	4.06	0.64	มาก	3
3	หลักการตอบสนอง	4.12	0.55	มาก	2
4	หลักนิติธรรม	4.05	0.45	มาก	4
5	หลักคุณธรรม	3.90	0.69	มาก	6
6	หลักความคุ้มค่า	3.86	0.58	มาก	7
7	หลักความเสมอภาค	4.01	0.42	มาก	5
รวม		4.02	0.38	มาก	

จากตาราง 13 พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือ หลักการตอบสนอง ($\bar{X} = 4.12$) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.06$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.05$) หลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.01$) หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.90$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.86$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านหลักความรับผิดชอบ รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านมีความตระหนักและสำนึกต่อหน้าที่มุ่งมั่นเอาใจใส่ในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ	4.09	0.58	มาก	4
2	การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่อย่างจริงจัง	4.27	0.69	มาก	1
3	การบริหารงานงบประมาณในองค์กรของท่าน ระบุบุคคล และภารกิจได้อย่างชัดเจน	4.26	0.58	มาก	2
4	การบริหารงบประมาณใส่ใจในปัญหาสาธารณะและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา	4.23	0.70	มาก	3
5	การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตามข้อเสนอของผู้ประเมินตรวจสอบด้วยความรับผิดชอบ	3.95	0.69	มาก	5
รวม		4.16	0.52	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี ด้านหลักความรับผิดชอบต่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การบริหารงบประมาณ ในองค์กรของท่านมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่อย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 การบริหารงานงบประมาณในองค์กรของท่าน ระบุบุคคล และภารกิจได้อย่าง ชัดเจน ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 การบริหารงบประมาณ ในองค์กรของท่านได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตามข้อเสนอของผู้ประเมิน ตรวจสอบด้วยความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.95$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ
โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านหลักความโปร่งใส
รายชื่อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านมี การเปิดเผยข้อมูลและสามารถตรวจสอบได้	4.05	0.72	มาก	2
2	การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่าน มีการกำหนดงบประมาณของโครงการ ต่าง ๆ และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างชัดเจน เหมาะสม	4.19	0.74	มาก	1
3	องค์กรของท่าน สรุปผลการดำเนินงานและ งบประมาณตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ อย่างสม่ำเสมอ	4.02	0.73	มาก	4
4	องค์กรของท่านเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การจัดซื้อ/จัดจ้างให้ประชาชนได้รับรู้	3.99	0.80	มาก	5
5	องค์กรของท่านเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายรับ - รายจ่าย ด้านการเงิน การคลัง ให้ประชาชนได้รับรู้	4.05	0.73	มาก	3
รวม		4.06	0.64	มาก	

จากตาราง 15 พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$)
เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การบริหารงบประมาณ

ในองค์กรของท่าน มีการกำหนดงบประมาณของโครงการต่าง ๆ และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างชัดเจนเหมาะสม ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลและสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 องค์กรของท่านเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อ/จัดจ้างให้ประชาชนได้รับรู้ ($\bar{X} = 3.99$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านหลักการตอบสนอง รายข้อ

(n = 258)

ข้อที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	องค์กรของท่านสามารถบริหารงบประมาณโครงการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด	4.19	0.68	มาก	2
2	องค์กรของท่านสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อผู้รับบริการในการบริหารงบประมาณ	4.02	0.73	มาก	5
3	องค์กรของท่านบริหารงบประมาณด้วยความคล่องตัวรวดเร็ว	4.13	0.70	มาก	3
4	การบริหารงบประมาณ ในองค์กรของท่านมีความมุ่งมั่นเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ขององค์กร	4.05	0.66	มาก	4
5	การบริหารงบประมาณ ในองค์กรของท่านมีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน	4.24	0.63	มาก	1
รวม		4.12	0.55	มาก	

จากตาราง 16 พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้านหลักการตอบสนอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านมีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 องค์กรของท่านสามารถบริหารงบประมาณโครงการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 องค์กรของท่านสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อผู้รับบริการในการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.02$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ
โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านหลักนิติธรรม
รายชื่อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	องค์กรของท่านมีการตรา เทศบัญญัติ/ ข้อบัญญัติ เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณที่ ถูกต้องเป็นธรรม	4.17	0.66	มาก	1
2	องค์กรของท่าน บังคับใช้ เทศบัญญัติ/ ข้อบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ที่ถูกต้องเป็นธรรม	4.03	0.68	มาก	4
3	องค์กรของท่านจัดทำงบประมาณเสร็จ สมบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนดตามระเบียบ กำหนด	4.04	0.65	มาก	3
4	องค์กรของท่านบริหารงบประมาณ ด้วยความเที่ยงธรรม	4.07	0.67	มาก	2
5	องค์กรของท่าน กำหนดกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ มีความชัดเจน โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และความยุติธรรม	3.96	0.92	มาก	5
รวม		4.05	0.45	มาก	

จากตาราง 17 พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดี ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณา
รายชื่อ พบว่า มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในระดับมาก
ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 องค์กรของท่านมีการตรา เทศบัญญัติ/

ข้อบัญญัติ เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณที่ถูกต้องเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 องค์การของท่านบริหารงบประมาณด้วยความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 องค์การของท่าน กำหนดกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร งบประมาณมีความชัดเจน โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.96$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านหลักคุณธรรม รายชื่อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหาร งบประมาณในองค์การของท่านมีความ ซื่อสัตย์สุจริต	3.85	1.09	มาก	3
2	การบริหารงบประมาณในองค์การของท่าน ยึดหลักผลประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.08	0.79	มาก	1
3	การเบิกจ่ายงบประมาณในองค์การของท่าน ทำด้วยความสุจริตถูกต้องตามระเบียบ การเงินการคลัง	3.74	1.01	มาก	5
4	การบริหารงบประมาณในองค์การของท่าน สามารถสร้างความเข้าใจอันดีต่อประชาชน ผู้รับบริการ	3.84	0.86	มาก	4
5	การบริหารงบประมาณในองค์การของท่าน มุ่งเน้นความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ	3.99	0.93	มาก	2
รวม		3.90	0.69	มาก	

จากตาราง 18 พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 การบริหารงบประมาณในองค์กรของท่าน ยึดหลักผลประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 การบริหาร งบประมาณในองค์กรของท่านมุ่งเน้นความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.99$) ส่วนข้อที่ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 การเบิกจ่ายงบประมาณในองค์กรของท่านทำด้วยความ สุจริตถูกต้องตามระเบียบการเงินการคลัง ($\bar{X} = 3.74$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านหลักความคุ้มค่า รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	องค์กรของท่านมีการจัดซื้อ – จัดจ้าง โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่า	3.67	1.03	มาก	5
2	องค์กรของท่านมีระบบข้อมูลสารสนเทศของการบริหารงบประมาณถูกต้องเป็นปัจจุบัน ตรงกับความต้องการ และสะดวกต่อการใช้งาน	3.91	0.82	มาก	2
3	องค์กรของท่านมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างรัดกุมเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม	3.71	1.10	มาก	4
4	องค์กรของท่านมีการควบคุมกำกับ การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า	3.81	0.89	มาก	3
5	องค์กรของท่านได้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสะดวกรวดเร็วประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.22	0.60	มาก	1
รวม		3.86	0.58	มาก	

จากตาราง 19 พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 องค์การของท่านได้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 องค์การของท่านมีระบบข้อมูลสารสนเทศของการบริหารงบประมาณถูกต้องเป็นปัจจุบันตรงกับความต้องการ และสะดวกต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 องค์การของท่านมีการจัดซื้อ-จัดจ้าง โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.67$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงบประมาณ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านหลักความเสมอภาค รายข้อ

(n = 258)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	องค์การของท่านบริหารงบประมาณอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม	3.83	0.82	มาก	4
2	องค์การของท่านให้บริการเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกหรือเลือกปฏิบัติ	3.91	0.70	มาก	3
3	องค์การของท่านให้บริการประชาชนตามลำดับก่อน-หลัง โดยไม่เลือกปฏิบัติ	4.00	0.66	มาก	2
4	การบริหารงบประมาณในองค์การของท่านมีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการให้บริการสาธารณะ	4.31	0.57	มาก	1
รวม		4.01	0.42	มาก	

จากตาราง 20 พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้านหลักความเสมอภาค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 การบริหารงบประมาณ ในองค์กรของท่านมีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการให้บริการสาธารณะ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 องค์กรของท่านให้บริการประชาชน ตามลำดับก่อน - หลัง โดยไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 1 องค์กรของท่านบริหารงบประมาณ อย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.83$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง รายละเอียดดังตาราง 21 - 25

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 258)

ด้านที่	การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	3.96	0.42	มาก	2
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.95	0.50	มาก	3
3	การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.84	0.56	มาก	4
4	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.97	0.41	มาก	1
รวม		3.93	0.30	มาก	

จากตาราง 21 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.96$) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.95$) และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ	4.23	0.66	มาก	1
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางระเบียบในการ ดำเนินการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม ต่าง ๆ	4.08	0.67	มาก	2
3	ท่านได้มีส่วนร่วมการกำหนดอัตราภาษี และค่าธรรมเนียมโดยผ่านคณะกรรมการ ให้พิจารณา	3.75	0.83	มาก	6
4	ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ	3.83	0.71	มาก	5
5	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดอัตราภาษี และค่าธรรมเนียมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตรงตามหลักเกณฑ์การจัดเก็บ ภาษีและค่าธรรมเนียมแต่ประเภท	3.92	0.67	มาก	4
6	ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางระเบียบ ในการควบคุมงบประมาณ	3.97	0.75	มาก	3
รวม		3.96	0.42	มาก	

จากตาราง 22 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วม

ในการคิดและตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางระเบียบในการดำเนินการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 ท่านได้มีส่วนร่วมการกำหนดอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมโดยผ่านคณะกรรมการให้พิจารณา ($\bar{X} = 3.75$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง	4.29	0.76	มาก	1
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างต่อสาธารณะ	4.03	0.78	มาก	2
3	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการเปิดซองเสนอราคาการจัดซื้อ จัดจ้าง	3.82	0.87	มาก	3
4	ท่านได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการการจัดทำบัญชีทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์	3.80	0.78	มาก	4
5	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี	3.80	0.93	มาก	5
รวม		3.95	0.50	มาก	

จากตาราง 23 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วม

ในการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ท่านได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างต่อสาธารณะ ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ท่านได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี ($\bar{X} = 3.80$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ประชาชนได้รับประโยชน์ที่เกิดจากการ ดำเนินการโครงการเพื่อการพัฒนาจากการ จัดสรรงบประมาณ	3.66	1.06	มาก	5
2	ประชาชนได้รับประโยชน์จากการปรับปรุง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจากการจัดสรร งบประมาณ	3.82	0.84	มาก	3
3	ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการ พิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อการพัฒนา จากการจัดสรรงบประมาณ	3.64	1.05	มาก	6
4	ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการสำรวจ ข้อมูลชุมชน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความ ต้องการเพื่อจัดสรรงบประมาณอันนำไปสู่ การแก้ไขปัญหา	3.70	0.84	มาก	4
5	ประชาชนได้รับผลประโยชน์การจัดสรร งบประมาณเพื่อดำเนินงานอย่างเหมาะสม	4.12	0.68	มาก	1
6	ประชาชนสามารถสร้างรายได้ อันเป็นผล มาจากการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการ พัฒนาเศรษฐกิจ	4.11	0.82	มาก	2
รวม		3.84	0.56	มาก	

จากตาราง 24 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ประชาชนได้รับผลประโยชน์การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา คือ ข้อที่ 6 ประชาชนสามารถสร้างรายได้ อันเป็นผลมาจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.11$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อการพัฒนาจากการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.64$)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รายข้อ

(n = 258)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลตามเนื้อหารายละเอียดของโครงการ	3.98	0.71	มาก	2
2	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินการโครงการพัฒนา	3.96	0.72	มาก	3
3	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณดำเนินการโครงการ	4.03	0.67	มาก	1
4	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้าง	3.94	0.73	มาก	6
5	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการตรวจรับงานจ้าง	3.95	0.72	มาก	4
6	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินประสิทธิผลหรือความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	3.95	0.78	มาก	5
รวม		3.97	0.41	มาก	

จากตาราง 25 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณดำเนินการโครงการ ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลตามเนื้อหารายละเอียดของโครงการ ($\bar{X} = 3.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้าง ($\bar{X} = 3.94$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง แสดงรายละเอียดดังตาราง 26 - 27

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละของระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ระดับประสิทธิผล	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80.01 - 100.00)	48	18.60
2. ระดับมาก (ร้อยละ 60.01 - 80.00)	210	81.40
3. ระดับปานกลาง (ร้อยละ 40.01 - 60.00)	-	-
4. ระดับน้อย (ร้อยละ 20.01 - 40.00)	-	-
5. ระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 00.01 - 20.00)	-	-
รวม	258	100.00

ค่าเฉลี่ย 82.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.52 ค่าสูงสุด 97.40 ค่าต่ำสุด 70.67

จากตาราง 26 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ส่วนใหญ่มีประสิทธิผลของการบริหารงบประมาณในระดับมาก จำนวน 210 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.40 และระดับมากที่สุด จำนวน 48 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.60 ตามลำดับ

โดยมีเปอร์เซ็นต์คะแนนผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง ประจำปี 2560 เฉลี่ยร้อยละ 82.45 โดยมีคะแนนสูงสุด 97.40 และต่ำสุด 70.67

ตาราง 27 ร้อยละของระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง แยกเป็นรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ	คะแนน (ร้อยละ)
- การจัดเก็บรายได้	14.46
- การจัดทำงบประมาณ	15.56
- การพัสดุ	12.68
- การบริหารการเงินและบัญชี	13.35
- บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น	13.86
- ผลสัมฤทธิ์	12.54
รวม	82.45

ค่าเฉลี่ย 82.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.52 ค่าสูงสุด 97.40 ค่าต่ำสุด 70.67

จากตาราง 27 พบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนมากที่สุด คือ การจัดทำงบประมาณ (ร้อยละ 15.56) รองลงมาคือ การจัดเก็บรายได้ (ร้อยละ 14.46) ส่วนด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ (ร้อยละ 12.54) ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ ต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จะต้องทำการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ กับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง รายละเอียดดังตาราง 28 – 29

ตาราง 28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ กับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ตัวแปร	TITLE	TGGV	TPAR	TEFF
Mean	3.94	4.02	3.93	4.12
S.D.	0.43	0.38	0.30	0.33
TITLE	1	-.017	.047	-.009
TGGV		1	.223***	.422***
TPAR			1	.439***
TEFF				1

จากตาราง 28 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ส่วนการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .422$)

และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .439$)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ ต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง แสดงรายละเอียดดังตาราง 29

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (β)	t	Sig
(Constant)	1.441		
1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	-.020	-.381	.704
2. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	.340	6.332	.000***
3. การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ	.364	6.764	.000***

$R = .551, R^2 = .303, R^{2Adj} = .295, F = 36.855, Sig = .000^*$

จากตาราง 29 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (TTLE) ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (TEFF) ส่วนการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (TEFF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .551 ซึ่งการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ สามารถร่วมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้ร้อยละ 30.30 ส่วนอีกร้อยละ 69.70 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ เขียนสมการได้ดังนี้

$$TEFF = .1.441 + .340(TGGV) + .364(TPAR)$$

ตอนที่ 7 ผลการศึกษาตัวแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

เมื่อนำร่างตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในขั้นตอนการสร้างตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ดังรายละเอียดในภาพประกอบ 1 มาตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนนี้ โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรม Mplus ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 30 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ของตัวแบบฯ

องค์ประกอบโมเดลการวัด	เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ			
	น้ำหนักองค์ประกอบ มาตรฐาน β	S.E.	t	R ²
1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (LEA)				
1.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X1)	0.588	0.053	13.152*	0.345
1.2 การสร้างแรงบันดาลใจ (X2)	0.770	0.045	26.056*	0.592
1.3 การกระตุ้นทางปัญญา (X3)	0.682	0.049	18.841*	0.465
1.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X4)	0.893	0.035	45.953*	0.797
2. การบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GGV)				
2.1 หลักความรับผิดชอบ(X5)	0.823	0.042	32.195*	0.677
2.2 หลักความโปร่งใส(X6)	0.782	0.044	27.477*	0.611
2.3 หลักการตอบสนอง (X7)	0.768	0.044	26.936*	0.590
2.4 หลักนิติธรรม (X8)	0.806	0.046	28.110*	0.650
2.5 หลักคุณธรรม (X9)	0.776	0.046	26.272*	0.602
2.6 หลักความคุ้มค่า (X10)	0.343	0.037	6.348*	0.118
2.7 หลักความเสมอภาค(X11)	0.279	0.033	4.769*	0.078
3. การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ (PAR)				
3.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ (X12)	0.668	0.052	16.475*	0.522
3.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X13)	0.793	0.052	21.476*	0.598
3.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X14)	0.748	0.053	21.133*	0.560
3.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล(X15)	0.783	0.052	23.456*	0.613

ตาราง 30 (ต่อ)

องค์ประกอบโมเดลการวัด	เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ			
	น้ำหนักองค์ประกอบ มาตรฐาน β	S.E.	t	R ²
4. ประสิทธิภาพของการบริหารของการบริหาร จัดการงบประมาณ (ED)				
4.1 การจัดเก็บรายได้ (Y1)	0.107	0.060	2.509*	0.404
4.2 การจัดทำงบประมาณ (Y2)	0.914	0.037	45.303*	0.835
4.3 การพัสดุ (Y3)	0.799	0.039	32.444*	0.639
4.4 การบริหารงานการเงินและบัญชี (Y4)	0.573	0.048	13.398*	0.464
4.5 การบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วน ท้องถิ่น (Y5)	0.900	0.039	41.111*	0.809
4.6 ผลสัมฤทธิ์ (Y6)	0.752	0.045	25.306*	0.565

$\chi^2 = 317.157$ df = 149 p = 0.052 CFI = 0.956 TLI = 0.938 RMSEA = .066

SRMR = .054 และค่า $\chi^2/df = 2.128$

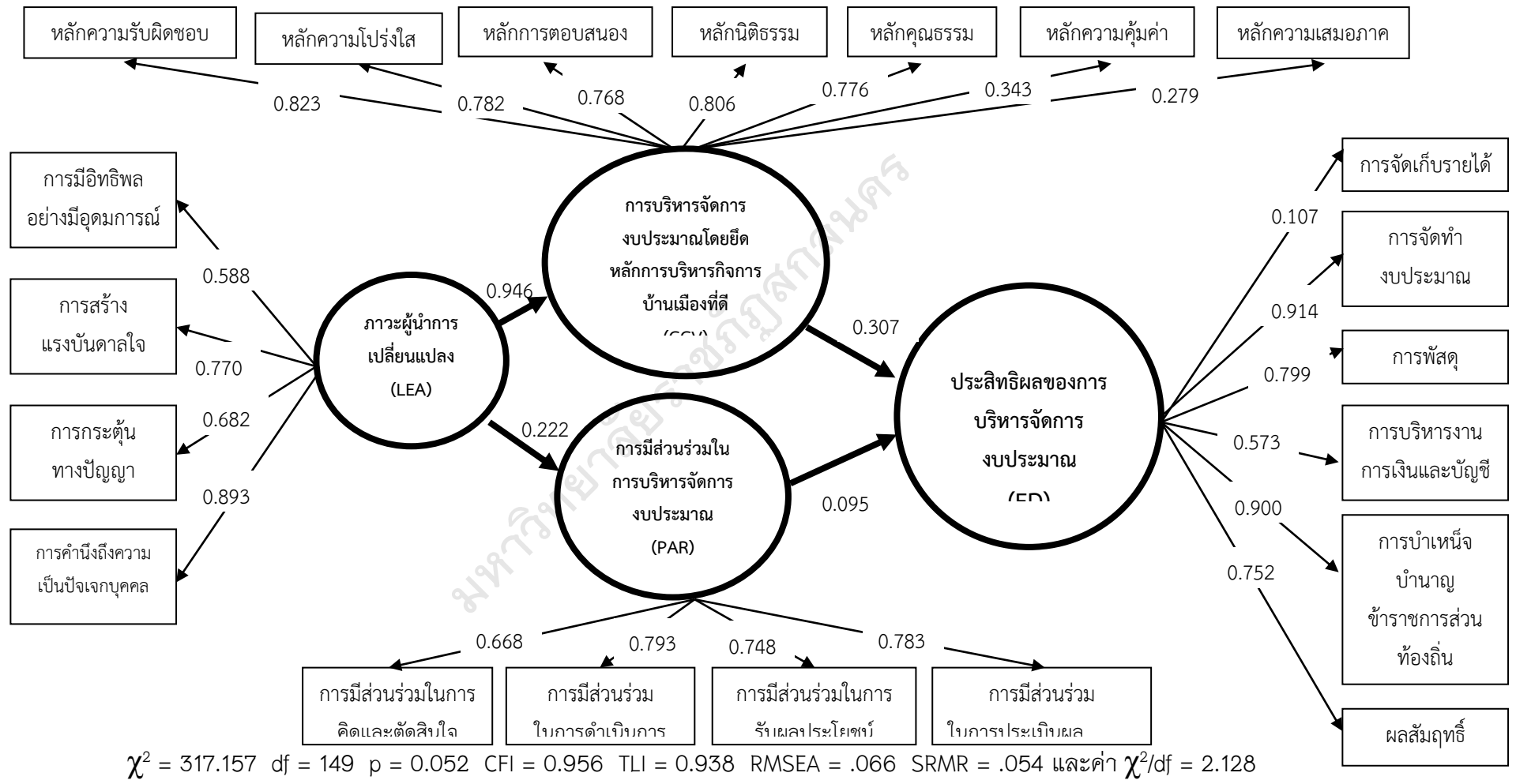
จากตาราง 30 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กับข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า ค่าดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 317.157 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 149 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p) มีค่ามากกว่า 0.05 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.956 ดัชนีวัดความกลมกลืนของคัคเกอร์-ลิวอิส (TLI) มีค่าเท่ากับ 0.938 ค่าดัชนีรากกำลังสองของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.066 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสหสัมพันธ์ของค่าประมาณพารามิเตอร์ (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.054 และ ค่าดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) หารด้วยองศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 2.128 ดังนั้น ตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการงบประมาณ

แบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนกลาง กับข้อมูลเชิงปริมาณ

จากการวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัวแปร และวิเคราะห์
ขนาดอิทธิพลของตัวแปรทำนาย สามารถเขียนแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ดังภาพประกอบ 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 6 โมเดลการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ระยะที่ 3 การสร้างตัวแบบมาพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth interview)

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยมาครบตามวิธีการและขั้นตอน จนได้ตัวแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ท่าน สำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 ท่าน และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารท้องถิ่น 4 ท่าน เพื่อเป็นการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความเสมอภาค 3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ และ 4) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1.1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีภาวะความเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงถ้ามันจะตามไม่ทันหน่วยงานอื่น เช่นต้องเป็นคนที่ความเป็นกันเอง มีความห่วงใยผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อเขามีความเดือดร้อน ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความอ่อนน้อมถ่อมตน สร้างขวัญและกำลังใจให้ลูกน้องเมื่อเขาถึงทางตัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผมเชื่อว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ได้หลายวาระหลายสมัย ท่านมีความอ่อนน้อมถ่อมตน และให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้มาติดต่อหรือประสานงาน มีความเป็นกันเองมากๆ จนบางครั้งพี่น้องประชาชนที่มาติดต่องาน(คนที่อื่น) ยังไม่ทราบเลยว่าใครคือนายกใครคือลูกน้อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ถ้าอยากให้เทศบาลทำงานบรรลุเป้าหมายนายกเทศมนตรีต้องมีการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานโครง หรือกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน และมีการกำหนดตัวชี้วัดในการทำงานอย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ผมเป็นผู้บริหารเทศบาลมา 4 สมัยติดต่อกันจนถึงปัจจุบัน สิ่งที่ผมให้ความสำคัญมากคือเรื่องที่ผมต้องทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเชื่อมั่นในความสามารถของผมให้ได้ มีการกำหนดมาตรฐานในการทำงานไว้อย่างชัดเจน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผมเห็นนายกหลายแห่งที่ท่านนายก วางระเบียบในการทำงานไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมกัน จนได้รับรางวัลธรรมาภิบาล ผมเห็นได้จากการไปตรวจประเมินในฐานะเป็นอนุกรรมการตรวจและประเมินรางวัลธรรมาภิบาลของคณะกรรมการกระจายอำนาจ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ถ้าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้แสวงหาความรู้ หรือส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ารับการอบรม สัมมนาอยู่ตลอด จะส่งผลให้การดำเนินงานของท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์กับท้องถิ่นและประชาชนโดยแท้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การทำงานของท้องถิ่นมีปัญหาค่อนข้างเยอะกว่าหน่วยงานอื่น อาจเป็นเพราะมีคู่แข่งในการเลือกตั้งถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาของการเลือกตั้ง มีทั้งคนสมหวัง และผิดหวัง แต่สุดท้าย นายกรัฐมนตรีขอโทษให้ไม่ได้ ไม่ว่าจะใช้สติปัญญา หรืออื่น ๆ ก็แล้วแต่ สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือนายกรัฐมนตรีต้องเป็นคนรอบรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา หากไม่รู้ก็ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาช่วยหาให้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

1.4 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ผมเห็นนายกไม่กี่คนที่อยู่ในวาระติดต่อกัน 3 วาระ ส่วนใหญ่อยู่ได้วาระเดียว พอสมัครรับเลือกตั้งครั้งต่อมาก็ไม่ได้ ผมได้มีโอกาสสอบถามประชาชนและข้าราชการในที่ทำงานทราบว่านายกเป็นคนมีศีลธรรม ไม่เอาเปรียบคนอื่น ถ้าตั้งเป้าหมายไว้แล้วต้องทำให้ได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 21 เมษายน พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารต้องตระหนักอยู่เสมอต้องมีความรับผิดชอบ มีสามัญสำนึกเชิงเหตุผล 4 ปีเลือกตั้งอีกครั้ง ต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ วิถีบริหารโดยเฉพาะการบริหารงบประมาณ จะทำอย่างไรเพื่อให้สื่อว่าประชาชนยอมรับเรา ผู้บริหารต้องมีศีลธรรมจริยธรรมเป็นที่ไว้วางใจของผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารท้องถิ่นต้องเป็นคนมีจิตใจที่กว้างขวาง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ถือเอาประโยชน์ประชาชนเป็นใหญ่ กล้าคิดและตัดสินใจกระทำในสิ่งใหม่ หรือสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้เร็วขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

จากผลการสัมภาษณ์ของประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก

บุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เพราะว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี

2. ประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.1 ด้านหลักความรับผิดชอบ ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ผู้บริหารต้องตระหนักอยู่เสมอว่าต้องมีความรับผิดชอบ มีสำนึกสำนึกเชิงเหตุผล 4 ปีเลือกตั้งอีกครั้ง ต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ วิธีบริหารโดยเฉพาะการบริหารงบประมาณ จะทำอย่างไรเพื่อให้ถือว่าประชาชนยอมรับเรา ผู้บริหารต้องมีศีลธรรม จริยธรรมเป็นที่ไว้วางใจของผู้ใต้บังคับบัญชาและประชาชน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารต้องคิดอยู่ตลอดเวลา มาจากการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชน เราต้องมีความรับผิดชอบต่อพี่น้องประชาชน มีความเอาใจใส่ในปัญหาสาธารณะตลอดเวลา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารงบประมาณของท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นต้องมีจิตสำนึกหรือตระหนักในความรับผิดชอบต่อองค์กรและประชาชน และต้องกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ถูกใจประชาชนด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“หลักการทำงานของผมที่ประสบผลสำเร็จและทันเวลาคือเวลามอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ผมจะระบุตัวผู้รับผิดชอบให้ชัดเจนไปเลย ถ้าเขาไม่ทำเราก็จะได้หาผู้รับผิดชอบได้ถูกตัว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณที่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผมคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางที่แตกต่างกันไป อาจจะคล้ายกัน หรือแตกต่างกันสุดขั้ว ก็อยู่ที่ความรับผิดชอบ ถ้าบุคลากรในองค์กรไม่มีความรับผิดชอบ ผมว่าองค์กรนั้นล้มเหลวแน่นอน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้านความรับผิดชอบ ผมคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีอยู่ แต่ทว่าอาจจะมีความน้อยนั้นก็อยู่บุคลากรว่ามีสามัญสำนึกมากน้อยแค่ไหน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผมเห็นว่าถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ปัญหาทุกอย่างก็จะน้อยลง เขาเลือกเรามาเราก็ต้องรับผิดชอบต่ออย่างเต็มความสามารถ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

2.2 ด้านหลักนิติธรรม ดั่งบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หลักนิติธรรมถือว่าเป็นหลักสำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะทุกหน่วยงาน ทุกระดับองค์กรไม่จะเป็นองค์กรราชการ รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์กรเอกชน ล้วนแต่มีระเบียบและกฎหมายที่ต้องให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติ ถ้าไม่มีองค์กรนั้นจะวุ่นวายก็ไม่ได้รับความเป็นอย่างแน่นอน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 21 เมษายน พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารหากใช้หลักนิติธรรมหรือหลักกฎหมายมาใช้ในหน่วยงานผมเชื่อว่าหน่วยงานนั้นจะบริหารงานได้ง่ายขึ้น และปลอดภัยมากขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“หลักนิติธรรมหรือบางคนเรียกว่าหลักนิติรัฐทุกระดับองค์กรต้องมีและเชื่อว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดที่ทุกคนต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ถ้าไม่ก็จะวุ่นวายและเสียหายเพราะต่างคนต่างทำ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แนวทางการพัฒนาวิธีการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้านนิติธรรมนั้น ผมคิดว่าปัจจุบันประเทศไทยเราทุกองค์กร ทุก
หน่วยงานไม่ว่าราชการหรือเอกชนต้องมีอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นท้องถิ่น ก็ต้องเริ่มตั้งแต่การออก
เทศบัญญัติ เพราะว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้จ่ายงบประมาณ และการออกนั้น
ก็ต้องมีความชอบธรรม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“จุดเริ่มต้นของการบริหารจัดการงบประมาณหรือการใช้จ่ายเงิน
งบประมาณทุกบาทคือการตราเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือรายจ่าย
เพิ่มเติม ต้องอาศัยหลักนิติธรรม การบังคับใช้ก็ต้องเป็นธรรมด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“การจัดทำงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณนั้นเราต้องยึด
หลักนิติธรรม เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนราชการ การดำเนินการ
งบประมาณก็ต้องเป็นไปตามของกฎหมาย ถ้าหากไม่ปฏิบัติตามให้เป็นที่ไปตามกรอบกฎหมาย
ก็จะถูกหน่วยงานตรวจสอบเรียกเงินคืน หรือไม่ก็ถูกดำเนินการทางวินัย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แนวทางที่จะพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิผล มีหลายอย่างแต่ที่หนีไม่พ้นคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การที่จะบริหารจัดการงบประมาณให้บรรลุวัตถุประสงค์และปลอดภัย
ที่สุดต้องยึดหลักนิติธรรมเพราะผมเห็นว่าเป็นหลักบังคับ จะเลือกไม่กระทำก็ไม่ได้
ผิดทันที”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การดำเนินการใด ๆ ก็ตามถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามระเบียบ
และกฎหมาย ผมจึงให้ความสำคัญกับหลักนิติธรรมเป็นพิเศษ ถ้าต่างคนต่างคิดและต่าง
ทำและไม่ได้อยู่ในกรอบระเบียบ แบบแผน และกฎหมาย การดำเนินการนั้นคงยุ่งเหยิงไป
หมด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

2.3 ด้านหลักด้านความโปร่งใส ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หลักความโปร่งใสก็เป็นอีกหลักหนึ่งที่ผู้บริหารต้องมีอยู่ในสมอง เพราะว่าปัจจุบัน รัฐบาลให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก ต้องโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา จึงถือว่าเป็นองค์การปลอดการทุจริต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารหากจะใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา ในการอนุมัติ ต้องใช้ด้วยความระมัดระวังให้ที่สุด เพราะการใช้ดุลยพินิจตามอำเภอใจ จะก่อให้เกิดความไม่โปร่งใส และไม่เป็นธรรม ราชการและประชาชนจะเสียหายได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารงบประมาณของท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับหลักความโปร่งใส ให้ตรวจสอบได้ พี่น้องประชาชนจะได้ไว้วางใจ เชื่อใจ มั่นใจในความสำเร็จขององค์กรเรา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารจัดการองค์กรทุกองค์กรในมุมมองของหน่วยงานตรวจนั้นอยากเห็นองค์กรของรัฐทุกองค์กร เป็นองค์กรแห่งความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“หลักการบริหารงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จและมีความเป็นเลิศในทางการบริหารคือหลักความโปร่งใส สามารถตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารจัดการงบประมาณหรือการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการตรวจสอบจากบุคคลภายนอก คือประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงจะถือว่าโปร่งใส”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ ถ้าเป็นการจัดซื้อจัดจ้างเราก็ต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดให้ประชาชนรับทราบเริ่มต้นจนเสร็จสิ้นโครงการคือการเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้าง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการเปิดซอง และตรวจรับงานจ้าง ก็ถือว่าเป็นการใช้จ่ายงบประมาณด้านความโปร่งใสเหมือนกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

2.4 ด้านหลักคุณธรรม ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ผู้บริหารต้องประเมินผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรม ยกย่องเชิดชูคนเก่งลดการใช้ดุลยพินิจให้มากที่สุด การประเมินบุคคลต้องวัดด้วยวิทยาศาสตร์ มีระบบการประเมิน ระบบรางวัล ระบบความก้าวหน้าในอาชีพ จึงถือได้ว่ามีคุณธรรม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ความจริงระบบคุณธรรมมีอยู่ทุกองค์กรแต่อาจจะมีความน้อยแตกต่างกันไปถ้าผู้บริหารมีคุณธรรมมากก็จะทำให้องค์กรนั้นไม่ยุ่งยากและวุ่นวาย แต่ในทางตรงกันข้ามหากมีน้อยหรือไม่มีเลยจะทำให้องค์กรนั้นวุ่นวายแตกแยก แบ่งพรรค แบ่งฝ่าย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารต้องดำเนินการการบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านมุ่งเน้นความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และการบริหารงบประมาณในองค์กรของท่านสามารถสร้างความเข้าใจอันดีต่อประชาชนผู้รับบริการ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ในการการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในองค์กรผู้บริหารจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต การบริหารงบประมาณในองค์กรต้องยึดหลักผลประโยชน์ต่อส่วนรวม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การเบิกจ่ายงบประมาณในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำด้วยความ
สุจริตถูกต้องตามระเบียบการเงินการคลัง ในการการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหาร
งบประมาณในองค์กรผู้บริหารจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

2.5 ด้านหลักการตอบสนอง ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หลักการตอบสนองผมมั่นใจว่าหลักนี้ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกับ
หลักอื่นหลายหลักเพราะพี่น้องประชาชนหรือผู้รับบริการทุกคนที่มาก็คอยากจะเห็น
การบริการด้วยความรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นกันเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ถ้าพูดถึงหลักการตอบสนองผมว่าไม่เฉพาะพี่น้องประชาชนคนไทยเท่านั้น
ที่ต้องการจะมี ชาวต่างชาติหรือต่างประเทศ ก็ให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ
ประเทศที่เขาเป็นประเทศพัฒนา ยิ่งให้ความสำคัญมาก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการบริหารงบประมาณด้วยความ
มุ่งมั่นเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ขององค์กร และตอบสนองความต้องการของประชาชน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารจะต้องกำกับดูแลให้บุคลากรมีการบริหารงบประมาณด้วยความ
คล่องตัวรวดเร็ว เพื่อให้สามารถบริหารงบประมาณโครงการได้ภายในระยะเวลา
ที่กำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสร้างความเชื่อมั่นและ
ความไว้วางใจต่อผู้รับบริการในการบริหารงบประมาณ และกระตุ้นให้บุคลากรมีความ
มุ่งมั่นในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ความคุ้มค่ามีความหมายอยู่ในตัวอย่างชัดเจนอยู่แล้ว ทำอะไรหรือจ่ายเงินไปต้องคุ้มค่างบเงินที่จ่ายไป ท้องถิ่นเราก็เช่นเดียวกัน การจัดซื้อ จัดจ้าง หรือการก่อสร้างโครงการต่างๆ ก็ต้องให้ได้มาตรฐานเป็นไปตามรูปแบบรายการ จึงจะคุ้มค่างบเงินงบประมาณที่จ่ายไป”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 21 เมษายน พ.ศ. 2562)

“ความคุ้มค่าถ้าพูดแบบภาษาชาวบ้านก็คือเงินทุกบาททุกสตางค์ที่เป็นเงินหลวงไม่ได้เข้ากระเป๋าส่วนตัวของคนใดคนหนึ่ง ประชาชนหรือส่วนรวมได้รับประโยชน์ทุกบาททุกสตางค์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสะดวกรวดเร็วประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศของการบริหารงบประมาณถูกต้องเป็นปัจจุบันตรงกับความต้องการ และสะดวกต่อการใช้งาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างรัดกุมเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการจัดซื้อ – จัดจ้าง โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่า และผู้บริหารจะต้องมีการควบคุมกำกับการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

2.7 ด้านหลักความเสมอภาค ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หลักความเสมอภาคก็มีความสำคัญเช่นเดียวกับการบริหารงบประมาณ เราต้องบริหารด้วยความเท่าเทียมเสมอภาคเช่นอย่าเอาโครงการลงเฉพาะฐานเสียงของตัวเอง หรือคนของตัวเอง ไม่เลือกปฏิบัติอย่างนี้เป็นต้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผมเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาหลายสมัย ผมลงสมัครรับเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นได้ทุกครั้งทุกสมัย ผมเรียนจบกฎหมาย ผมระลึกอยู่เสมอว่าประชาชนที่อยู่ในเขตเลือกตั้งของผมมีความเป็นอยู่ที่ไม่เท่าเทียมกัน จนบ้าง รวยบ้างแต่สิ่งที่ผมทำคือผมไม่เลือกปฏิบัติ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการบริหารงบประมาณในองค์กรด้วยความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการให้บริการสาธารณะ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องให้บริการเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณโดยไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกหรือเลือกปฏิบัติ ให้บริการอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรมองค์กรของท่านให้บริการประชาชน ตามลำดับก่อน - หลัง โดยไม่เลือกปฏิบัติ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

จากผลการสัมภาษณ์ของประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการตอบสนอง

ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความเสมอภาค เพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและส่งเสริม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

3. ประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณ

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การทำงานขององค์กร ถ้าหากผู้บริหารองค์กรนั้นส่งเสริมหรือเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามาส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน องค์กรนั้นก็จะเป็นองค์กรแห่งความโปร่งใส เป็นองค์กรธรรมาภิบาลแต่การเข้าร่วมนั้นต้องเป็นไปโดย ความตั้งใจและเต็มใจอย่างแท้จริงไม่หวังอามิสสินจ้างหรือค่าตอบแทนแต่อย่างใด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“บางเรื่องประชาชนในท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญเพราะบางปัญหาหน่วยงาน ของรัฐไม่สามารถแก้ไขปัญหาฝ่ายเดียวได้ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากประชาชนด้วย โดยเฉพาะโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนมาก ต้องให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบ ด้วยยิ่งดี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 21 เมษายน พ.ศ. 2562)

“การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผมคิดว่าผลของการบรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการงบประมาณ คือ การตรวจสอบและการประเมินโดยเฉพาะผู้ตรวจสอบหรือผู้ประเมินเป็นบุคคลภายนอก น่าจะดีที่สุด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“หลักการบริหารที่องค์กรราชการที่ประสบความสำเร็จและมีความเป็นเลิศ ในทางการบริหารคือหลักการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณต้อง เป็นไปโดยสุจริตและคุ้มค่า”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การที่พี่น้องประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างโครงการต่าง ๆ นั้นเสมือนว่าเขาเข้ามาตรวจสอบหรือเข้ามา ประเมินเช่นเดียวกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารจัดการองค์การรัฐในมุมมองของผม ผมมองว่าองค์กรของรัฐ ทุกองค์กรต้องมีการประเมินการปฏิบัติงานจากบุคคลภายนอกตัวอย่างเช่นประชาชนหรือผู้ มีส่วนได้เสียต้องส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้เขาได้เข้ามามีส่วนร่วมก็เป็นเรื่องที่ดีมาก ๆ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายให้หน่วยงานของรัฐต้องมีแผนเป็นกรอบในการ ดำเนินการ และได้วางยุทธศาสตร์ให้หน่วยงานของรัฐ คือหลักประชารัฐ กล่าวง่าย ๆ ก็คือ ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมขบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานในภารกิจของรัฐ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แนวทางที่จะพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมีหลัก สำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีในสมองคือการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ในมุมมองของผม ผมคิดว่าการบริหารจัดการงบประมาณมีหลักสำคัญ หลายประการที่ผู้บริหารควรนำไปใช้ในองค์กรเพื่อให้องค์กรนั้นเป็นองค์ใเสสะอาด คือ ต้องใช้หลักให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเช่นร่วมในการคิด ร่วมปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ และร่วมประเมิน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ท้องถิ่นนั้นมีหน้าที่หลักคือการจัดทำบริการสาธารณะการที่จะให้การ จัดทำบริการสาธารณะทางโครงการอาจจะกระทบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการที่จะให้โครงการ นั้นมีผลสัมฤทธิ์หรือบรรลุเป้าหมายได้ก็คือการส่งเสริมให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้า มาร่วมในการดำเนินการ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผมคิดว่าหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนถือว่าเป็นหลักที่สำคัญมากหลักหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะผมคิดว่าถ้าประชาชนเข้ามาร่วมตรวจสอบแล้วจะเป็นไปด้วยสุจริต โดยเฉพาะการร่วมประเมินและตรวจสอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นมีหลากหลายรูปแบบแล้วแต่ท้องถิ่นแต่ละแห่งจะมีวิธีการแต่ที่สำคัญต้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นตัวเองหรืออยู่ที่ศาสตร์และศิลป์ของผู้บริหารโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารจัดการของท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 21 เมษายน พ.ศ. 2562)

“ประชาชนในพื้นที่จะเป็นผู้รู้ปัญหาและเข้าใจสภาพปัญหามากที่สุด ดังนั้นถ้าเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการแก้ไขปัญหา ก็แก้ได้อย่างถูกต้องถูกจุดหรือบางคนเรียก “เกาฏุกที่คั้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผมเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก ผมให้ความสำคัญเสมอ โดยเฉพาะท้องถิ่นเราที่ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง ยิ่งให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งในการบริหารจัดการเทศบาลผมจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่การแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับเขา ถ้างั้น ถ้าไม่เป็นประโยชน์กับเขา เขาก็คงไม่แสดงความคิดเห็นผมก็จะเอาความคิดเห็นนั้นมาเป็นแนวทางในการพัฒนาของเทศบาลต่อไป”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การร่วมวางแผนนโยบายหรือวางแผน หรือโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อขจัดและแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชนเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารท้องถิ่นอยู่แล้ว ถ้าส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าวก็จะเป็นผลดีต่อผู้บริหารและประชาชนทั้งสองฝ่าย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แนวทางที่จะพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครอง
ที่จะให้ประชาชนเข้ามาร่วมต้องเริ่มต้นตั้งแต่ร่วมกันคิด คิดแล้วต้องตัดสินใจว่าจะทำ
หรือไม่ทำ ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมิน ตั้งแต่ต้นจนจบแต่การเข้าร่วมนั้นต้องไม่ถูกบังคับ
ถึงจะเป็นการร่วมที่แท้จริง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“การจัดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เช่นเราต้องมี
เครือข่ายหรือสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากเพราะประชาชน คือ
เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมดังนั้นต้องให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรม
ตั้งแต่เริ่มในการคิดโครงการหรือกิจกรรมมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลของโครงการและกิจกรรมนั้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับงานพัฒนาองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้จ่ายงบประมาณ หากไม่เปิดโอกาสให้
ประชาชนเข้ามาร่วมอาจส่งผลให้งานที่ทำไม่สำเร็จหรือล้มเหลวต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโครงการ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการมีส่วนร่วมในการรับรู้ การมีส่วนร่วมในการเลือกและ
เสนอแนวทางเพื่อตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานติดตามตรวจสอบการมีส่วนร่วมรับประโยชน์และเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะ
ถ้าองค์กรทุกองค์กรของรัฐทำได้ผมเชื่อว่าประเทศไทยจะเป็นปลอดการทุจริต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ผมคิดว่าคนที่เป็นตัวแทนพี่น้องประชาชน หลักการมีส่วนร่วมผมให้
ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก ผมคิดว่าก็ควรเริ่มตั้งแต่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการ
ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมท้องถิ่นตั้งแต่ระยะเริ่มต้นคือ การเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอ
ปัญหาความต้องการของท้องถิ่น การร่วมคิด และกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ไข
และลดปัญหาของท้องถิ่น การร่วมวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม
การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ การร่วมมือปรับปรุงระบบการบริหารงาน เพื่อดำเนินการในกิจกรรมโครงการของท้องถิ่น การร่วมสนับสนุนทรัพยากรส่วนตัว เพื่อดำเนินการในกิจกรรมโครงการของท้องถิ่นอย่างนี้เป็นต้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับพี่น้องประชาชนและผู้บริหารและสมาชิกสภาจากการเลือกตั้งจากพี่น้องประชาชนโดยตรงการดำเนินงานหรือการบริหารงบประมาณก็ย่อมต้องพี่น้องประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเช่นร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างโครงการต่าง ๆ ด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 21 เมษายน พ.ศ. 2562)

“การบริหารจัดการองค์กรทุกองค์กรในมุมมองของ ปปช. นั้นอยากเห็นองค์กรของรัฐทุกองค์กรมีการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกไม่ว่าจะเป็นองค์ที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ หรือไม่ใช่ว่าทางราชการ แม้กระทั่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียต้องให้เขาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการก็เป็นเรื่องที่ดีมากๆ เพราะอย่างน้อยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้เกรงกลัวไม่ทำความผิด หรือทุจริต หรืออย่างน้อยก็ต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบหรือประเมินผลการดำเนินการว่าคุ้มค่างบประมาณที่จ่ายไปหรือไม่”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารงานทุกอย่าง ทุกองค์กรสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การบริหารจัดการเป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพคือการวางแผนเพราะในปัจจุบันการดำเนินงานหน่วยงานของรัฐต้องมีแผนเป็นกรอบในการดำเนินการ มิฉะนั้นจะถูกหน่วยงานตรวจสอบอาจถึงขั้นเรียกเงินคืนหรือดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ประชาชนก็ต้องให้ความสำคัญที่จะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แนวทางที่จะพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือมีประสิทธิภาพนั้นมีหลักสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องทำคือการมีส่วนร่วมของ พี่น้องประชาชน เพราะเขาเป็นคนเลือกนายกและสมาชิก เพื่อดูแลความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นต้องส่งเสริมให้พี่น้องประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการทำงานของท้องถิ่นโดยแท้ การแก้ไขปัญหาของประชาชนถ้าอยากให้ตรงจุดก็ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอโครงการ เข้าแผน และดำเนินการตามแผน ก็จะแก้ไขปัญหาตามที่เขาเดือดร้อนได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ผมเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาหลายสมัย ผมลงรับสมัครผู้บริหารท้องถิ่น ได้ทุกครั้งทุกสมัย ผมรู้คิดเสมอว่าที่ผมได้มานั่งตรงนี้ ประการหนึ่งที่ผมให้ความสำคัญ คือ เปิดโอกาสให้พี่น้องประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนาโดยการเป็นคณะกรรมการจัดทำแผน เสนอแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างร่วมกับพนักงานเทศบาล เวลาผม ประชุมสภาเพื่อพิจารณาการทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และการประชุมสภาเรื่องอื่นๆที่ไม่ได้เป็นความลับ ทางราชการ ผมก็จะถ่ายทอดเสียงตามสายของเทศบาลให้พี่น้องประชาชนอีกทางหนึ่ง ด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“องค์กรภาครัฐต้องดำเนินการสร้างเครือข่ายการเข้ามามีส่วนร่วม อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อเป็นการถ่วงดุลการบริหารระหว่างรัฐกับประชาชน หากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการทำดำเนินงานภาครัฐก็จะเกิดข้อบกพร่องหรือผิดพลาด น้อยเพราะประชาชนคือหน่วยตรวจสอบอันดับแรก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ในองค์ของผมถ้ามีการก่อสร้างที่อาจมีผลกระทบกับพี่น้องประชาชน ผมจะ เปิดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความเห็นจากพี่น้องประชาชนก่อน หากพี่น้องประชาชน ส่วนใหญ่ให้ดำเนินการผมก็จะดำเนินการ แต่ถ้าหากพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ไม่ ให้ดำเนินการ ผมก็จะไม่ดำเนินการ นั่นหมายความว่าเป็นการมีส่วนร่วมระดับหนึ่งแล้ว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารจัดการงบประมาณมีหลักสำคัญหลายประการที่ผู้บริหารควรนำไปใช้ในองค์กรคือหลักการมีส่วนร่วมเช่นร่วมในการคิด วางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ และร่วมประเมิน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ในมุมมองของผมหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนถือว่าเป็นหลักที่สำคัญมากหลักหนึ่ง เพราะผมมองว่าถ้าประชาชนเข้ามาร่วมแล้วจะทำให้การบริหารจัดการเป็นไปโดยสุจริต คุ่มค่า แต่ทั้งนี้ทั้งนี้เขาต้องเข้ามาด้วยความสมัครใจ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หลักการมีส่วนร่วมก็สำคัญเพราะทุกวันนี้ลำพังเราทำงานฝ่ายเดียวไม่ได้แล้วเราต้องบูรณาการกับภาคส่วนอื่นด้วยโดยเฉพาะงานท้องถิ่นเป็นงานที่รับผิดชอบงานเกือบทุกกระทรวง เกือบทุกกรม ถ่ายโอนภารกิจมาก็เยอะ ถ้าเราขาดการมีส่วนร่วมการทำงานก็จะค่อยข้างยาก ถึงทำได้ก็เหนื่อยมากขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 21 เมษายน พ.ศ. 2562)

“อันที่จริงการบริหารจัดการงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นกระทำเพื่อบริการสาธารณะทั้งสิ้น คนที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงคือประชาชนนั่นเอง ถ้าอยากจะให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์โดยแท้ก็ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการบริการสาธารณะ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดข้อบังคับกระบวนการบริหารและการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริงทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำ และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การที่ประชาชนเข้ามาร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลประโยชน์ของส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วม ก็คือการให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์กับการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทบจะแยกออกจากกันไม่ได้โดยเฉพาะเรื่องได้รับผลประโยชน์เพราะมันอาจเป็นในรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้เช่นแผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในรูปวัตถุสิ่งของก็เป็นรูปธรรมก็วัดได้ง่าย ส่วนผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมนั้นวัดอยากมาก มันเป็นความรู้สึกอย่างนี้เป็นต้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“ประชาชนเป็นผู้ที่รับรู้อยู่กับปัญหา และเข้าใจสภาพของท้องถิ่นของตนเองมากกว่าคนอื่น ท้องถิ่นแต่ละแห่งควรเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นที่สะท้อนถึงปัญหาที่แท้จริง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม การบริหารงบประมาณของท้องถิ่นก็ควรเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชนด้วยกันในท้องถิ่น ก็เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางในการนำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า ข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริการงานของท้องถิ่นก็เป็นการรับผลประโยชน์อย่างหนึ่งเหมือนกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

“การบริหารงบประมาณของท้องถิ่นจะค่อนข้างอยากกว่าหน่วยงานส่วนภูมิภาค เพราะเราอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน แนวทางจะพัฒนาให้การบริหารงบประมาณ

ของท้องถิ่นให้จ่ายคือต้องเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาร่วมดูแลบริการจัดการในท้องถิ่นได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 4 มิถุนายน พ.ศ. 2562)

“ผมเคยอ่านหนังสือการมีส่วนร่วมเล่มหนึ่งเขียนว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สามารถจะเข้าไปดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานรัฐซึ่งประชาชนอาจจะคัดเลือกตัวแทนของตนเองเข้ามาบริการจัดการท้องถิ่นโดยการใช้กระบวนการในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ สามารถบริการจัดการท้องถิ่นของตนเองได้ ผมเห็นด้วยกับการเขียนนี้เพราะปัญหาเขาก็ต้องให้เขาเข้ามามีส่วนร่วมจึงจะตรงตามที่เขาต้องการ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

จากผลการสัมภาษณ์ของประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ สรุปได้ว่า ปัจจัยการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพราะว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีการบริหารงานโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก โดยได้มีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ

4. ประเด็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“หลักธรรมาภิบาลจะเกิดขึ้นกับองค์กรอย่างไร ซึ่งมีหลักสำคัญอย่าง 3 ประการ ดังนี้ ประการที่หนึ่งขององค์กรเราต้องเข้าใจคำว่าธรรมาภิบาลคืออะไรประการที่สอง องค์คัพพขององค์กรทั้งหมดต้องเข้าใจ คำว่าเข้าใจคือเข้าใจถึงนัยสำคัญ เข้าใจถึงสายเลือดว่าอะไรคือธรรมาภิบาล ประการที่สาม องค์กรต้องทำอย่างต่อเนื่องทุกวัน ทำจน

ให้เป็นวัฏธรรมองค์กร การขับเคลื่อนธรรมาภิบาลต้องทำเป็นงานประจำและทำให้รู้สึกว่าเป็นภาระ หลักการมีส่วนร่วมที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ผู้เข้ามามีส่วนร่วมต้องเข้ามาด้วยความสมัครใจ และต้องเข้าร่วมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ หรือเสร็จสิ้น เช่น เริ่มตั้งแต่ขบวนการแสดงความคิดเห็นจนถึงขบวนการประเมินโครงการ เป็นต้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)

สรุปจากผลการสัมภาษณ์ในภาพรวมของประเด็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความเสมอภาค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ต้องพัฒนาเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ และปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ สอดคล้องกับข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 1 และข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณระยะที่ 2 ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ปัจจัยด้านการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีค่าอิทธิพลสูงสุด (.307*) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ มีค่าอิทธิพล (.095*) และปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าอิทธิพลต่อปัจจัยด้านการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (.946*) และมีค่าอิทธิพลต่อปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ (.222*) ตามลำดับ

ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนกลาง ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่ต้องพัฒนาเป็นอันดับแรก และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ ซึ่งมีค่าอิทธิพลรองลงมา นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อทดลองใช้และประเมินผลข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ตามการวิจัยระยะที่ 4 ซึ่งผ่านกระบวนการวิจัยจากการสังเคราะห์การวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณระยะที่ 2 และจากการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 3 มาจัดทำเป็นโครงการเพื่อนำไปทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในพื้นที่เทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 1) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ

ตาราง 31 สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ข้อค้นพบ (Key Finding) และข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Proposals)	
ข้อเสนอเชิงนโยบายและเงื่อนไขของการบรรลุประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	
1. การพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความตระหนักและสำนึกต่อหน้าที่ มุ่งมั่นเอาใจใส่ในการทำงานด้านการบริหารงบประมาณให้ประสบผลสำเร็จ
	1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรใส่ใจในปัญหาสาธารณะและกระตือรือร้นในการจัดสรรงบประมาณเพื่อมาแก้ไขปัญหา
	1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการตราและบังคับใช้เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ ให้ถูกต้องและเป็นธรรม
	1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรบังคับใช้เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ อย่างเสมอภาค
	1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรปิดประกาศสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างให้สาธารณชนรับทราบ
	1.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง
	1.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นไปตามแบบแผนข้าราชการ
	1.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังโดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวม
	1.9 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังด้วยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
	1.10 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังให้เป็นไปตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร
	1.11 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการวางแผนการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่า
	1.12 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีแผนงานการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อค้นพบ (Key Finding) และข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Proposals)	
ข้อเสนอเชิงนโยบายและเงื่อนไขของการบรรลุประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	
	1.13 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม
	1.14 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังด้วยความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการให้บริการประชาชน
2. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ	2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง
	2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์
	2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลตามแผนพัฒนาประจำปีทุกปีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
	2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ
	2.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการดำเนินงานโครงการพัฒนา
	2.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
	2.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางระเบียบในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าภาษีต่าง ๆ
	2.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง

จากตาราง 31 สรุปข้อค้นพบแนวทางการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ออกเฉียงเหนือตอนกลาง ไปสู่การปฏิบัติ โดยใช้ปัจจัยด้านการบริหารจัดการงบประมาณ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ ไปจัดทำโครงการ การบริหารองค์การสู่ความเป็นเลิศภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลตำบลนาคู ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**การวิจัยระยะที่ 4 เพื่อนำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการ
งบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ไปสู่การปฏิบัติ**

**ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการนำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการ
งบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ไปสู่การปฏิบัติ**

เมื่อผู้วิจัยได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่ได้ผ่านกระบวนการวิจัยระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 มาจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำเป็นโครงการ คือ โครงการ การบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำไปทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย

- 1) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จำนวน 14 ข้อ
- 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ จำนวน 8 ข้อ

เพื่อให้การนำแนวทางการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ไปสู่การปฏิบัติ ได้ดำเนินการไปอย่างเป็นระบบและมีความสอดคล้องและต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงได้มีการเรียบเรียงการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้จัดทำโครงการนำเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุมัติโครงการการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลตำบลนาคู เพื่อดำเนินการการจัดสนทนาเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) ทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ระยะเวลา 7 วัน

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้และประเมินผลโครงการการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลตำบลนาคู ผู้วิจัยได้ทดลองใช้กับกลุ่มคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลนาคู

สมาชิกสภาเทศบาลตำบลนาคู รองปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกองทุกกอง และหัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย รวมทั้งหมด 30 คน พื้นที่ทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายฯ สำนักงานเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายนี้ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในระยะที่ 1 และกลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 2 ในการวิจัยครั้งนี้

2. เป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยปฏิบัติงาน สามารถดำเนินการทดลองใช้และประเมินผลข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ได้สะดวกต่อการติดตามประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ตาม โครงการการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลตำบลนาคู เพื่อนำไปทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 1) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จำนวน 14 ข้อ 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ จำนวน 8 ข้อ มาทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการทดลอง

1.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ในวันที่ 17 มิถุนายน 2562 เป็น Pre - test

1.2 ดำเนินการทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน โดยการสนทนาเฉพาะกลุ่ม ผู้วิจัยชี้แจงแนวทางการระดมการวิจัย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการวิจัย การค้นพบข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำโครงการการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของเทศบาลตำบลนาคู ประกอบด้วย

1) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จำนวน 14 ข้อ 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม

ในการบริหารจัดการงบประมาณ จำนวน 8 ข้อ เพื่อทดลองใช้และประเมินผลโครงการฯ
พื้นที่ทดลองสำนักงานเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 17
มิถุนายน 2562

1.3 หลังดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับ
กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2562 เป็น Post – test

1.4 การเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบ
ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ตาม โครงการฯ ทดลองใช้และ
ประเมินข้อเสนอฯ ของเทศบาลตำบลนาคู จากกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณ
แบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนกลาง

จากความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 4 เพื่อนำข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหาร
จัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียง
เหนือตอนกลาง ไปสู่การปฏิบัติ โดยใช้การเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการทดลอง
ในกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง จากกลุ่มคณะผู้บริหารเทศบาล
ตำบลนาคู สมาชิกสภาเทศบาลตำบลนาคู รองปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล
ผู้อำนวยการกองทุกกอง และหัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย รวมทั้งหมด 30 คน เมื่อวันที่ 17
มิถุนายน 2562

2. ในการทดลองใช้ผู้วิจัยได้จัดทำโครงการการบริหารองค์กรสู่ความเป็น
เลิศภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของ
เทศบาลตำบลนาคู ประกอบด้วย 1) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ
งบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จำนวน 14 ข้อ 2) ข้อเสนอแนะ
แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ จำนวน 8 ข้อ
เพื่อทดลองใช้และประเมินผลโครงการฯ พื้นที่ทดลองสำนักงานเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู
จังหวัดกาฬสินธุ์ นำมาทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูล

โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายให้เห็นลักษณะของข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายตามโครงการฯ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการ

งบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

1. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลนาคู สมาชิกสภาเทศบาลตำบลนาคู รองปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกองทุกกอง และหัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย รวมทั้งหมด 30 คน รายละเอียดดังตาราง 32

ตาราง 32 จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 30)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	19	63.33
- หญิง	11	36.67
2. อายุ		
- 31 – 40 ปี	7	23.33
- 41 – 50 ปี	16	53.34
- 51 – 60 ปี	4	13.33
- 60 ปีขึ้นไป	3	10.00
3. ระดับการศึกษา		
-ปริญญาตรี	18	60.00
-ปริญญาโท	12	40.00
-ปริญญาเอก	-	-
4. ตำแหน่ง		
- ฝ่ายบริหาร	5	16.67
- ฝ่ายนิติบัญญัติ	11	36.67
-ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่	14	46.66
5. ประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
- 5 – 10 ปี	6	20.00
- 11 – 15 ปี	17	56.67
- 16 – 20 ปี	5	16.66
- 20 ปีขึ้นไป	2	6.67
รวม	30	100.00

จากตาราง 32 พบว่า กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็น 1) ผู้บริหารเทศบาลตำบลนาคู
 2)สมาชิกสภาเทศบาลตำบลนาคู 3) รองปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล
 4)ผู้อำนวยการกองทุกกอง และ 4) หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย รวม 30 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย

คิดเป็นร้อยละ 63.33 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.34
 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีตำแหน่ง ข้าราชการ
 พนักงาน เจ้าหน้าที่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.66 มีประสบการณ์การทำงานในองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น 11 - 15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.67

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบ
 มีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ก่อนและหลังทำ
 การทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ของกลุ่มเป้าหมาย ดังแสดงในตาราง 33

1. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ
 งบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 33 แสดงระดับความคิดเห็น ก่อนและหลังการทดลองใช้ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
ของกลุ่มเป้าหมาย ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ
งบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา	ความถี่ความคิดเห็น			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)
1.องค์กรของท่านต้องมีความตระหนักและสำนึก ต่อหน้าที่มุ่งมั่นเอาใจใส่ในการทำงานด้านการ บริหารงบประมาณให้ประสบผลสำเร็จ	15 (50.00)	15 (50.00)	30 (100.00)	0 (0.00)
2.องค์กรของท่านต้องใส่ใจในปัญหาสาธารณะ และกระตือรือร้นในการจัดสรรงบประมาณเพื่อมา แก้ไขปัญหา	13 (43.34)	17 (56.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
3.องค์กรของท่านต้องมีการตราและบังคับใช้เทศ บัญญัติ/ข้อบัญญัติ ให้ถูกต้องและเป็นธรรม	16 (53.34)	14 (46.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
4.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรบังคับใช้เทศ บัญญัติ/ข้อบัญญัติ อย่างเสมอภาค	13 (43.33)	27 (56.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
5.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรปิดประกาศ สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างให้สาธารณชนรับทราบ	16 (53.34)	14 (46.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
6.องค์กรของท่านต้องเปิดเผยข้อมูลผลการ ดำเนินงานด้านการบริหารงานการเงินและการ คลัง	16 (53.34)	14 (46.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
7.องค์กรของท่านต้องดำเนินการด้านการ บริหารงานการเงินและการคลังด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นไปตามแบบแผนข้าราชการ	12 (40.00)	18 (60.00)	30 (100.00)	0 (0.00)
8.องค์กรของท่านต้องดำเนินการด้านการ บริหารงานการเงินและการคลังโดยยึด ผลประโยชน์ของส่วนรวม	13 (43.34)	17 (56.66)	30 (100.00)	0 (0.00)

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา	ความถี่ความคิดเห็น			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)
9.องค์กรของท่านต้องดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังด้วยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน	9 (30.00)	21 (70.00)	30 (100.00)	0 (0.00)
10.องค์กรของท่านต้องดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังให้เป็นไปตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร	16 (53.34)	14 (46.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
11.องค์กรของท่านต้องมีการวางแผนการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่า	5 (16.67)	25 (83.33)	30 (100.00)	0 (0.00)
12.องค์กรของท่านต้องมีแผนงานการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน	16 (53.34)	14 (46.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
13.องค์กรของท่านต้องดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม	12 (40.00)	18 (60.00)	30 (100.00)	0 (0.00)
14.องค์กรของท่านต้องดำเนินการด้านการบริหารงานการเงินและการคลังด้วยความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการให้บริการประชาชน	13 (43.34)	17 (56.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
รวม	48.68	51.32	100.00	

จากตาราง 33 พบว่า จากการทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ของเทศบาลตำบลนาคู กลุ่มเป้าหมายมีระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาตามโครงการฯ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการ

บริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยก่อนการทดลอง เห็นด้วย ร้อยละ 48.68 และหลังการทดลอง เห็นด้วย ร้อยละ 100.00

สรุปได้ว่าระดับความถี่ความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายต่อข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามโครงการฯ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น กลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังกล่าว โดยพบว่า หลังการทดลองมีความเห็นแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเห็นได้ว่าการนำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ตามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และเข้าใจแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการ
บริหารจัดการงบประมาณ

ตาราง 34 แสดงระดับความคิดเห็น ก่อนและหลังการทดลองใช้ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
ของกลุ่มเป้าหมาย ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหาร
จัดการงบประมาณ

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา	ความถี่ความคิดเห็น			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)
1.องค์กรของท่านต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง	5 (16.67)	25 (83.33)	30 (100.00)	0 (0.00)
2.องค์กรของท่านต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์	9 (30.00)	21 (70.00)	30 (100.00)	0 (0.00)
3.องค์กรของท่านต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการประเมินผลตามแผนพัฒนา ประจำปีทุกปีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ	16 (53.34)	14 (46.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
4.องค์กรของท่านต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	12 (40.00)	18 (60.00)	30 (100.00)	4 (13.33)
5.องค์กรของท่านต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ได้รับรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ จากการดำเนินงานโครงการพัฒนา	13 (43.34)	17 (56.66)	30 (100.00)	0 (0.00)
6.องค์กรของท่านต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิต	9 (30.00)	21 (70.00)	30 (100.00)	0 (0.00)
7.องค์กรของท่านต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการวางระเบียบในการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมและค่าภาษีต่าง ๆ	16 (53.34)	14 (46.66)	30 (100.00)	0 (0.00)

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา	ความถี่ความคิดเห็น			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย จำนวน (ร้อยละ)
8. องค์การของท่านต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการด้านการ บริหารงานการเงินและการคลัง	5 (16.67)	25 (83.33)	30 (100.00)	0 (0.00)
รวม	36.67	63.33	100.00	0.00

จากตาราง 34 พบว่า จากการทดลองใช้และประเมินข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ของเทศบาลตำบลนาคู กลุ่มเป้าหมายมีระดับความ คิดเห็นต่อ ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ ตามโครงการฯ โดยก่อนการทดลอง เห็นด้วย ร้อยละ 36.67 และหลังการทดลอง เห็นด้วย ร้อยละ 100.00

แสดงให้เห็นว่าระดับความถี่ความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายต่อข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ ตามโครงการฯ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น กลุ่มเป้าหมายเห็นด้วยต่อข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการงบประมาณ ดังกล่าว โดยพบว่า หลังการทดลองมีความเห็นแตกต่าง จากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเห็นได้ว่าการนำข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ตามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และเข้าใจในการบริหารจัดการ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปข้อเสนอ เชิงนโยบายการบริหารจัดการงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีดังนี้

1. ข้อเสนอการพัฒนาระบบบริหารจัดการงบประมาณโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. ข้อเสนอการพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี